

Картирање и вредновање биотопа за потребе израде ПДР дела просторне целине североисточно од Батајничког пута, ГО Земун

(Извод из ГИС-а биотопа Београда)

Картирање и вредновање градских биотопа представља свеобухватни инструмент за снимање и вредновање флоре и фауне и њихових животних простора – биотопа¹, а све у циљу одрживог планирања града.

За потребе израде предметног ПДР припремљен је извод из ГИС-а биотопа Београда², за подручје у оквиру дефинисане предметне границе. Извод чини:

1. Приказ просторних података у виду **Карте биотопа** (Карта 1) и
2. Приказ изведених података, тј. резултата вредновања³, у виду тематске карте **Карта потенцијалне вредности биотопа** (Карта 2).

На основу анализе података дате су основне смернице за формирање планског решења.

На предметном подручју површине око 99,5 ha евидентирано је 9 подтипова биотопа у оквиру 7 типова и 5 главних група. У односу на припадност евидентираних биотопа главној групи, њихову бројност и просторну заступљеност, оцењено је да је **разноврсност биотопа мала**. Разноврсност евидентираних биотопа и њихова просторна заступљеност приказана је на **Карти биотопа**. Овакви подаци посредно говоре о укупном комплексу еколошких фактора на једном простору, мање или више модификованом специфичним начином и интензитетом коришћења, и као таквог насељеног живим светом способним за преживљавање у формираним условима.

За евидентиране биотопе извршена је процена потенцијалне вредности. Потенцијална вредност биотопа јесте вредност коју одређени биотоп може да достигне у природним условима без директних и индиректних антропогених утицаја. Процена је извршена према усвојеним критеријумима за вредновање и то: 1. Базични значај биотопа, 2. Својственост за природни простор, 3. Старост и способност регенерације биотопа, 4. Богатство (диверзитет), 5. Специфичност (ендемизам – реликтност – реткост), 6. Значај као станиште угрожених врста и 7. Величина, изолација и фрагментираност биотопа. Резултати вредновања приказани су на **Карти потенцијалне вредности биотопа**, где су процењене вредности приказане у виду седмостепене вредносне скале (1-7).

Анализом добијених резултата за предметно подручје, може се констатовати да највећу потенцијалну вредност имају биотопи подтипа „Стари угар са дрвенастом вегетацијом ниских (пионирских) шума“ (315) и „Комплексан, структурно богат угар са мозаичним распоредом вегетације различитих стадијума сукцесије“ (316), као **Вредни биотопи** (Оцена 5), екстензивно коришћени и са богатом структуром, биотопи који представљају станиште великог броја врста са важном функцијом рефугијума или бафера у изграђеном подручју, значајни за очување биодиверзитета и заштиту природе.

¹ Подручје са релативно добро окарактерисаним условима животне средине, које представља станиште и животни простор једне карактеристичне биоценозе, односно животне заједнице.

² ГИС биотопа Београда је резултат рада мултидисциплинарног тима на изради Пројекта „Картирање и вредновање биотопа Београда“ (трећа фаза Пројекта „Зелена регулатива Београда“), а на основу утврђене методологије рада, дефинисаног Кључа за картирање биотопа (Свеска 2б) и утврђених критеријума за вредновање.

³ Вредновање биотопа је вршено са аспекта очувања биодиверзитета (разноврсности станишта и врста) и заштите природе.

Препоруке за формирање планског решења

У циљу очувања биолошке разноврсности, природе и природних процеса, као важних фактора квалитета животне средине, планско решење треба усмерити тако да се биотопи који су процењени као потенцијално Вредни биотопи (Оцена 5) **у највећој мери сачувају**.

Планираном изградњом не треба угрозити очување вредних биотопа у контактном подручју предметног Плана (ка Батајничком путу), и то: Дрворед (Појединачно дрвеће/Групације дрвећа/Дрвореди (424)) и Мелиорациони канал (514), који имају значајну улогу у очувању биодиверзитета и представљају део система зелених површина Београда.

За просторе на предметном подручју који нису оцењени као вредни биотопи (оцена 1, 2 и 3), не постоје ограничења у процесу планирања, с тим да је неопходно водити рачуна да се новом изградњом не угрози опстанак, претходно наведених, вредних биотопа.

Такође, планским решењем је потребно обезбедити, Генералним планом Београда 2021, дефинисан проценат зелених површина у директном контакту са тлом, на парцели. Планиране порозне површине ће обезбедити очување природних процеса (кружење воде, кретање врста, регулацију температуре,...), а све у циљу очувања биодиверзитета, заштите природе, адаптације на климатске промене и унапређење квалитета животне средине.

Извод припремила:
мр Аница Теофиловић,
дипл.инж.пејз.арх.

УРБАНИСТИЧКИ ЗАВОД БЕОГРАДА
ЈАВНО УРБАНИСТИЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ

ПРОЈЕКАТ "ЗЕЛЕНА РЕГУЛАТИВА БЕОГРАДА"
КАРТИРАЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ БИОТОПА БЕОГРАДА

Карта 1

КАРТА БИОТОПА

(Извод из ГИС-а биотопа Београда, завршеног септембра 2007. године)

ПРОСТОРНО ФИЗИЧКЕ СТРУКТУРЕ

171 Спортски терен

191 Објекти

САОБРАЋАЈНЕ СТРУКТУРЕ

211 Саобраћајница под непорозним забором

ГРДСКИ УГАРИ, ПОВРШ. КОПОВИ, НАСИПИ, ДЕПОНИЈЕ И ЗИДОВИ

311 Претежно голи (необрасли) угар, или са мало вегетације (<5%)

315 Стари угар са дрвенастом вегетацијом ниских (пионирских) шума

316 Комплексан, структурно богат угар са мозаичним распоредом вегетације различитих стадијума сукцесије

ЗЕЛЕНЕ СТРУКТУРЕ У ГРАЂЕВИНСКОМ РЕЈОНУ

424 Појединачно дрвеће / групације дрвећа / дрвореди

КОПНЕНЕ ВОДЕ

514 Мелиорациони канал

ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОВРШИНЕ

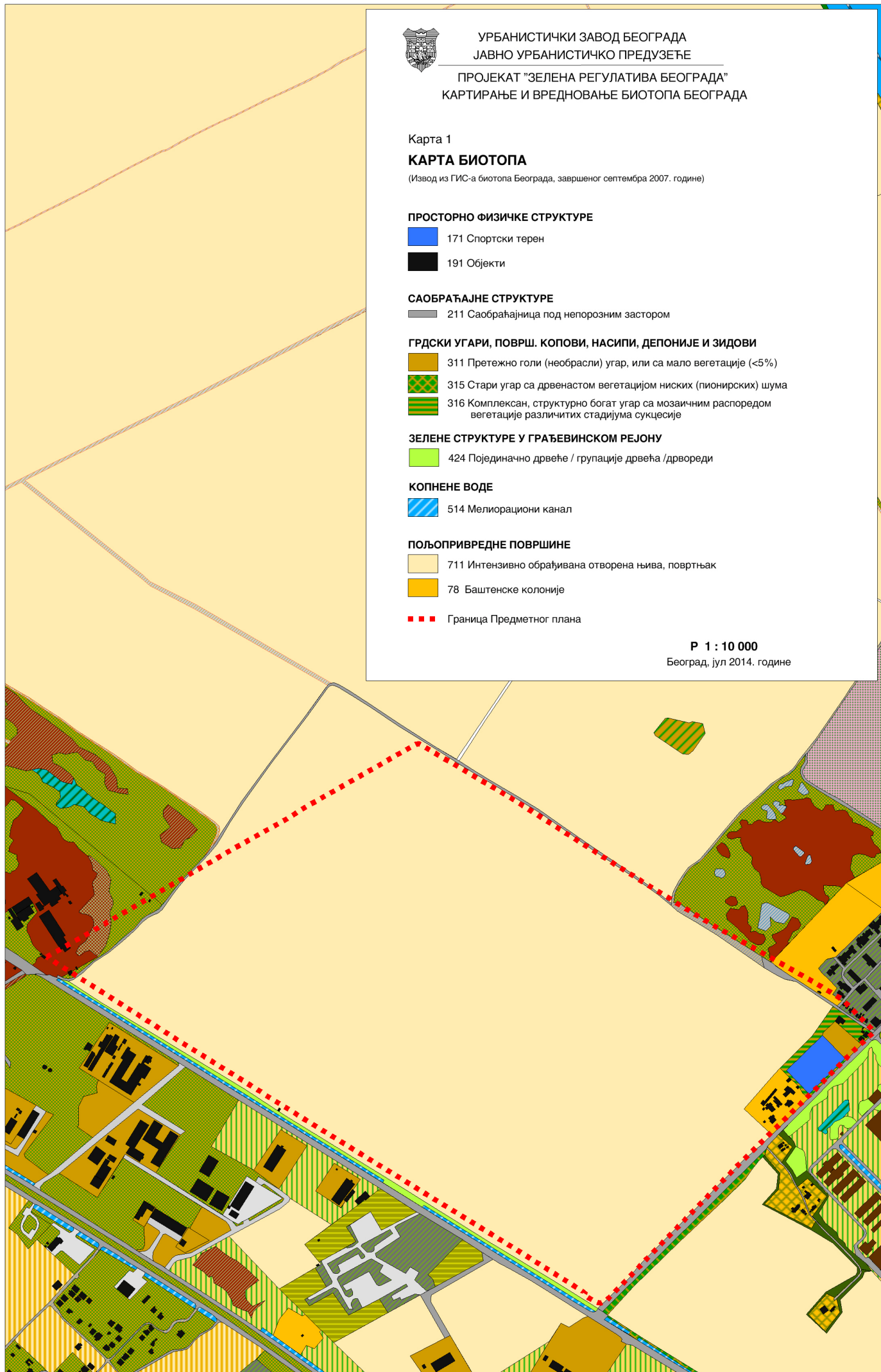
711 Интензивно обрађивана отворена њива, повртњак

78 Баштенске колоније

Граница Предметног плана

Р 1 : 10 000

Београд, јул 2014. године

УРБАНИСТИЧКИ ЗАВОД БЕОГРАДА
ЈАВНО УРБАНИСТИЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ

ПРОЈЕКАТ "ЗЕЛЕНА РЕГУЛАТИВА БЕОГРАДА"
КАРТИРАЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ БИОТОПА БЕОГРАДА

Карта 2

КАРТА ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ВРЕДНОСТИ БИОТОПА

(Извод из ГИС-а биотопа Београда, завршеног септембра 2007. године)

ЛЕГЕНДА

1	Изразито пусти биотопи, од којих често проистиче јако оптерећење околних вредних животних простора
2	Јако осиромашени биотопи ограничено способни за развој, без рефугијалне функције, са малом разноликошћу врста
3	Осиромашени биотопи, али способни за развој
4	Још увек вредни биотопи, добре способности развоја, пре екстензивно коришћени и довољно структурисани
5	Вредни биотопи, екстензивно коришћени и са богатом структуром
6	Високо вредни, природи блиски биотопи са високом рефугијалном функцијом, достојни заштите природе
7	Природни или биотопи веома блиски природним, са истакнутим вредностима за заштиту биотопа и заштиту врста
■ ■ ■ ■ ■	Граница Предметног плана

Р 1 : 10 000

Београд, јул 2014. године

